

# Explicaziuns tier la consultaziun dalla basa dalla PCD Grischun

Die deutsche Version der Erläuterungen kann unter [www.cvp-gr.ch](http://www.cvp-gr.ch) heruntergeladen werden oder beim Parteisekretariat bestellt werden.

---

La versiun romontscha dallas explicaziuns po vegnir cargada giu sut [www.cvp-gr.ch](http://www.cvp-gr.ch) ni empustada tier il secretariat da partida.

---

La versione italiana delle presenti delucidazioni può essere scaricata dal sito [www.cvp-gr.ch](http://www.cvp-gr.ch) oppure ordinata presso la segreteria del partito.

# Invit tier la participaziun alla consultaziun dalla basa

---

Cari membri, geschätzte Mitglieder, cars amitgs dalla PCD Grischun

Dapi igl emprem da schaner 2021 senumna nossa partida sin palancau naziunal «Allianza dal Center». Quei ei il resultat dil schinumnu process da strategia #PCD2025. Sper la midada da num han ils delegai dalla PCD Svizra decidiu la fusiun culla PBD Svizra. Las partidas cantunales san ussa libramein decider davart ina midada da num ed ina collaboraziun culla PBD sin scalem cantunal.

Sco consequenza dallas decisziuns sin nivel naziunal sefatschenta era la giunta dalla PCD Grischun cugl avegnir da nossa partida el cantun. Duas damondas centralas setschentan sco resultat d'ina analisa profunda dalla situaziun da partenza sco era d'ina examinaziun minuziusa dallas opziuns avon maun:

1. Duei la PCD Grischun midar il num?
2. Duei ella fusiunar culla PBD Grischun?

Sco partida federalistica cun partidas regionalas, circuitalas e localas eis ei en nies interess d'udir Vies meini tier quellas duas damondas elementaras. Sin proposta dalla giunta ha la radunonza da delegai dils 11 da mars 2021 decidiu da menar atras ina consultaziun dalla basa. Las explicaziuns duein porscher a Vus relevantas informaziuns complementaras che savessen esser nizzeivlas el process dalla formaziun d'opiniun.

Nus envidein bugen en Vus da separticipar a quella consultaziun ed aschia contribuir activamein al futur da nossa partida. Bien engraziament!

Salids amicabels | Cordiali saluti | Freundliche Grüsse

**PCD Grischun | PDC Grigioni | CVP Graubünden**



Deputau Kevin Brunold, president da partida

# A Situaziun da partenza

## 1. Alleanza dal Center

L'Alleanza dal Center ei sortida igl'emprems da schaner 2021 ord la fusiun dalla PCD Svizra (fundada ils 22 d'avrel 1912) e dalla PBD Svizra (fundada igl'emprems da november 2008). Els quatter lungatgs nazionals secloma il num: Die Mitte – Le Centre – Alleanza del Centro – Alleanza dal Center. L'Alleanza dal Center s'orientescha allas valurs libertad, solidaritad e responsabladad. Actualmein schai il focus d'ils temas centrals sin palancau nazional tier la sanadad, las instituziuns socialas, l'economia persistente, la politica digl'exteriur, la migraziun sco era il clima e gl'ambient. La PCD Grischnun e la PBD Grischnun ein commembras cantunalas equivalentas dall'Alleanza dal Center.



Sin fundament dallas decisiuns sin palancau nazional han las giuntas dalla PCD Grischnun e dalla PBD Grischnun fundau ina gruppa da lavur per sclarir la relaziun dallas duas partidas soras el cantun Grischnun egl'avegnir.

## 2. PCD Grischnun

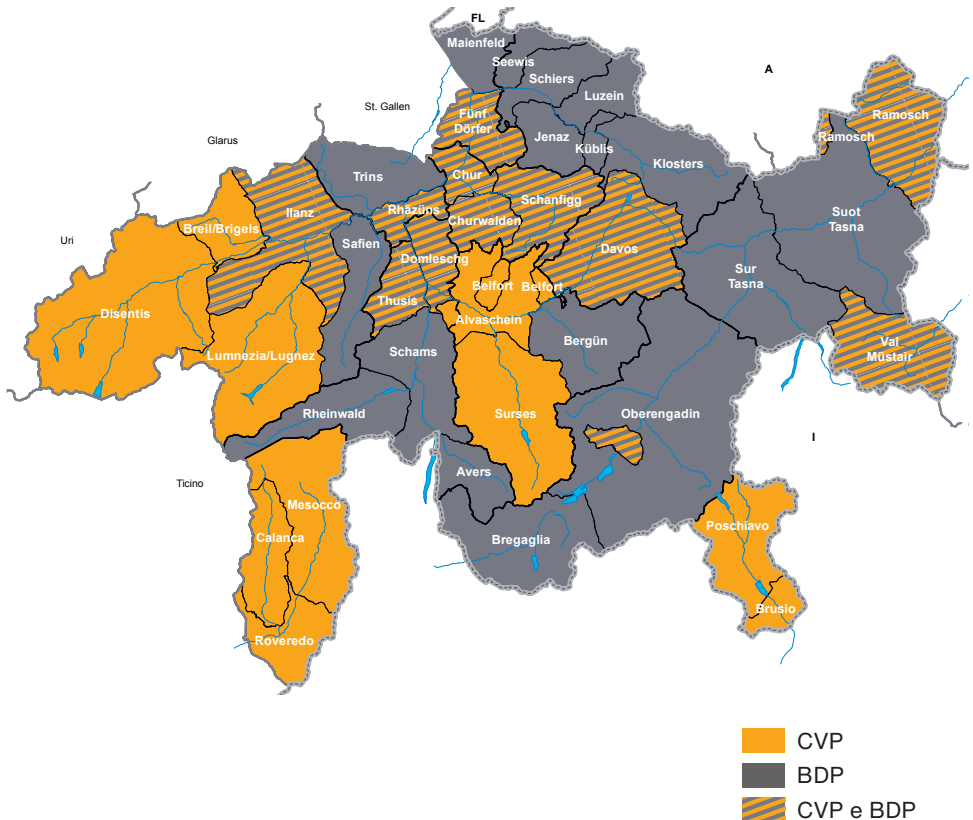
La PCD Grischnun ei vegnida fundada ils 22 da matg 1903. Dapi la fundaziun tochen egl'onn 1938 purtava ella il num «Partida conservativ-democratica (PCD)». Naven digl'onn 1938 tochen 1951 senumnava ella «Partida populara conservativa (PPC)», 1951 entochen 1971 «Partida populara conservativa e cristian-sociala dil Grischnun» e finalmein dapi igl'onn 1971 «Partida populara cristian-democratica dil Grischnun (PCD)». En quei liug fagein attents silla publicaziun commemorativa «100 onns PCD Grischnun» che dat in'investa interessanta ella historia dalla partida.

### 3. PBD Grischun

La historia dalla PBD Grischun va anavos sils 14 da settember 1919. Entochen 1971 purtava ella il num «Partida democratica dil Grischun». Igl onn 1971 ei la fusiun sin plaun naziunal dalla Partida democratica culla partida dils purs, dil commerci e dils burgheis tier la partida populara Svizra (PPS) succedida. Sco consequenza ei la PPS Grischun naschida. Suenter l'elecziun da renovaziun totala dil Cussegl Federal dils 12 da december 2007 ei la partida cantunala vegnida exclausa dalla PPS Svizra. La partida cantunala ha priu il num «Partida Burgheis-democratica (PBD)» ed ei secolligiada culla PBD Svizra ch'ei vegnida fundada igl onn 2008. La PBD Svizra ha fusiunau culla PCD Svizra tier l'Alleanza dal Center sigl'empre da schaner 2021.

### 4. Representanza geografica el Grischun

La carta suandonta muossa che la PCD e la PBD Grischun representan pilpli igl entir cantun en moda complementara. Ensemen cuarclan ellas bunamein tut las regiuns dil cantun.



## **5. Probablamein in niev sistem electoral pil Cussegl grond naven digl onn 2022**

Il Cussegl grond ha decidiu ils 16 da fevrer 2021 che las proximas elecziuns pil Cussegl grond duessan succeder niev en in sistem da proporz – enstagl aschia sco tochen dacheu en in sistem da maiorz. Ils 13 da zercladur 2021 decidan las votantas ed ils votants dil Grischun davart il niev sistem. Vegn il sistem da proporz acceptaus dalla populaziun, vegn il Cussegl grond elegius ils 15 da matg 2022 tenor il sistem da proporz dubel.

El mument eis ei grev da prognosticar co il niev sistem electoral effectuescha la cumposiziun futura e la fermezia dallas partidas el Cussegl grond. Ils resultats dallas elecziuns vargadas dil Cussegl naziunal ni dil Cussegl grond (mirei annexa D) pon vegnir consultadas a moda limitada per far ina prognosa per las elecziuns dil 2022.

## **6. Constataziuns dalla situaziun da partenza**

### **a) La midada dil num sco strategia per gudignar votantas e votants**

L'Alleanza dal Center ha mess en moviment il process els cantuns d'examinar e reveder las structures cantunales e d'adattar il num dalla partida cantunala. La sperdita continuonta d'electurs era en nossas regiuns da tschep ha differents motivs. Culla midada dil num sedess la pusseivladad da gudignar in niev segment d'electurs perquei che resalvas en connex culla confessiun e religiun curdassen naven. Il manteniment dil num cull'aschunta «PCD Grischun Alleanza dal Center» fuss da principi pusseivel. Denton caschunass quei explicaziuns davart la relaziun tier la partida-mumma. Ina outra consequenza semussass ellas difficultads da comunicaziun externa.

### **b) La fusiun culla PBD Grischun scufflescha ina vasta representanza regionala e rinforzescha la politica dil center**

Sin fundament dalla representanza geografica dalla PBD e PCD Grischun che secumplettescha vicendeivlamein purschess ina fusiun la pusseivladad dad esser presenta sco partida unida egl entir cantun cun tut sias valladas. Ina partida ferma ed unida dil center po sviluppar vinavon la politica burgheisa ed aschia tschentar novs accents.

### **c) Il niev sistem electoral sco sfida**

Il (probabel) niev sistem electoral el Grischun metta tut las partidas avon la sfida da nominar tontas candidatas e tonts candidats sco pusseivel per las elecziuns dil Cussegl grond. Ei vegn ad esser decisiv da gudignar tontas vuschs sco pusseivel sur gl'entir territori. Pertgei quellas vuschs decidan davart la fermezia d'ina partida e consequentamein sur il diember da sezs el parlament. Ina partida unida dil center ch'ei representada bein ellas regiuns auza la schanza da vegnir elegius e possibilitescha plinavon ina planisaziun da personal che s'orientescha a liunga vesta ed al success.

## B Allianz dal Center Grischun

---

Las decisiuns davart ils detagls d'ina fusiun schaijan ella cumpetenza dallas radunozas da delegai dalla PCD Grischun e PBD Grischun resp. dalla partida fusiunada. Las statutas dalla partida ed il contract da fusiun basegan ina consultaziun tiels organs responsabels (delegadas e delegai sco era la suprastonza da partida). Quei sut la cundiziun che la consultaziun dalla basa demuossa ch'ils commembers dalla PCD Grischun sustegnan ina midada dil num dalla PCD Grischun sco era ina fusiun culla PBD Grischun.

### 1. Num e logo

La partida fusiunada duess senumnar Die Mitte Graubünden – Allianz dal Center Grischun – Alleanza del Centro Grigioni heissen. Il logo s'orientescha al concept dall'Allianza dal Center e duei manifestar l'appartegnientscha tier la partida nazionala.



### 2. Valurs e finamiras

Il fundament per l'Allianza dal Center Grischun schai ellas valurs libertad, solidaritad e responsabladad. Quellas valurs meinan vinavon l'ierta politica dalla PCD e PBD Grischun e vegnan interpretadas daniev el mund che sesvilupescha adina vinavon. La pli gronda finamira dalla partida ei il rinforzament dalla politica dil center sin palancau dallas vischnauncas, regiuns, dil cantun ed dalla confederaziun. L'Allianza dal Center Grischun duess porscher in dacasa politic a tut quels che mettan peisa sin ina politica che promova ina convivenza cun respect e responsabladad, mo era che risguarda la dignitad humana. Accents duein era vegnir mess tier la promoziun da dunnas e giuevnils. La partida nova duess era vinavon semetter en per finamiras politics dalla PCD e PBD Grischun: Pìl levgiament e per la promoziun da famiglias e per fatschentas pintgas e mesaunas (KMU); pìl manteniment e novs plazs da lavur; per in'agricultura ferma en regiuns da muntogna ed ellas valladas; pìl rinforzament da regiuns muntagnardas e dalla periferia; per in survetsch public attractiv.

Suenter la fusiun elaborescha l'Allianza dal Center Grischun in program da partida tenor il qual il commembers da partida ed ils votants pon s'orientar.

L'Alleanza dal Center Grischun persequitescha vinavon las suandontas finamiras:

- Representanza en tut las regiuns e vischnauncas dil Grischun per saver sviluppar e realisar ideas e projects cun gronda forza politican
- La pli ferma representanza en presidis communal, suprastonzas communalas ed en parlaments communal
- La pli gronda fracziun el Cussegl grond
- La pli ferma partida guvernativa
- Ina ni in commember dil Cussegl dils stans
- La pli aulta quota electorala tier las elecziuns dil Cussegl naziunal

### **3. Organisaziun politica**

#### **a) Organs da partida**

L'Alleanza dal Center Grischun cumpeglia ils suandonts organs da partida:

- la radunonza da delegai
- la suprastonza da partida
- la giunta
- il post da revisiun
- la fracziun dil Cussegl grond

#### **b) Fracziun dil Cussegl grond**

La PCD e PBD Grischun ein secunvegnidas che la fusiun dallas duas fracziuns dil Cussegl grond duei succeder pér sunter la decisiun dad omisduas radunonzas da delegai per ina fusiun da partida. La fracziun PCD beneventa la midada dil num e la fusiun expressivamein. Ella ei perschudada che la pli gronda fracziun el Cussegl grond savess metter prioritads ella politica grischuna ed aschia augmentar sia forza politica.

#### **c) Partidas regionalas, circuitalas e localas**

Las partidas regionalas, circuitalas e localas ein libras en lur decisiun sch'ellas vulan adattar il num alla partida cantunala e naziunala ni tener il num existent. Dalla vart dalla partida cantunala ei il giavisch che la damonda dil num ed eventualas adattaziuns dallas structures dallas partidas regionalas, circuitalas e localas vegnien sclaridas ton pli spert sunter ina fusiun.

Vegn la midada dil num e la fusiun realisada sin palancau cantunal ha quei neginas consequenzas directas sin las partidas regionalas, circuitalas e localas. L'autonomia dallas partidas resta, ferton ch'ellas vegnan partidas-feglia dalla partida fusiunada. Consequentamein vegnan ils commembers dallas partidas regionalas, circuitalas e communalas automaticamein commembers dall'Alleanza dal Center Grischun.

Vessen las elecziuns dil Cussegl grond 2022 da succeder tenor il sistem da proporz dubel eis ei da risguardar ch'il num dalla gliesta cantunala secloma en tuts circuits tuttina. Ina cumplettaziun dil num da gliesta els singuls circuits ei buc pusseivla.

#### d) Associaziuns

Las suprastonzas dallas partidas giuvinas PCD e PBD Grischun han annunziàu ch'ellas han l'intenziun da midar il num e fusiunar lur partidas cantunales – analog alla partida giuvna naziunala Il Giuven Center. Las ulteriuras associaziuns dalla PCD Grischun (PCD Dunnas, PCD 60+ e la cuminonza da lavur per l'economia e la societad AWG) san medemamein decider autonom davart il num ed in slargiamet dalla pusseivladad da commembradi pils commembers actuals dalla PBD Grischun.

#### e) Statutas e contract da fusiun

Vessen ils commembers dalla PCD Grischun da sustener la midada da num e/ni la fusiun culla PBD Grischun vegnan las statutas da partida sco era il contract da fusiun elaborai. Quels dus documents vegnan dai en consultaziun tiels organs responsabels (delegai, suprastonza da partida e las partidas regiunalas, circuitalas e localas). La radunonza da delegai dad omisduas partidas vegn silsunter a decider davart las statutas ed il contract.

#### 4. Plan culs termins impurtonts

Ils commembers dalla PCD Grischun decidan davart la direcziun en quella consultaziun dalla basa. Sustegnan ils commembers la midada da num sco era la fusiun culla PBD Grischun vegn la giunta a menar vinavon ils proxims pass immediatamein. Ils termins previ ein sco suandont:

19 da mars 2021	Spediziun dils documents da votar
30 da mars 2021	Occurenza d'informaziun e discussiun per tuts commembers (conferenza da video sur Zoom, il link anfleis Vus sut <a href="http://www.cvp-gr.ch">www.cvp-gr.ch</a> )
9 d'avrel 2021	Inoltraziun dils documents da votar tiel secretariat da partida dalla PCD Grischun
entochen la fin avrel 2021	Publicaziun dils resultats dalla consultaziun dalla basa
entochen la fin zercladur 2021	Radunonza da delegai extraordinaria, decisiun davart il contract da fusiun e las statutas da partida
silsunter silsunter	Fusiun dallas fracziuns PCD e PBD Grischun Emprema radunonza da delegai dall'Alleanza dal Center Grischun
uost 2021	Emprema radunonza da delegai dall'Alleanza dal Center Grischun



## C Consultaziun dalla basa

---

### 1. Damondas da votar

La radunonza da delegai dils 11 da mars 2021 ha decidiu ch'ei duess vegnir menau atras denter tut ils commembers dalla PCD Grischun ina consultaziun dalla basa tenor art. 15 dallas statutas dalla partida. Als commembers da partida vegnan suttamessas las suandontas damondas da votar:

**1. Meis Vus d'accord che la PCD Grischun resp. la partida fusiunada porta egl avegnir il num «Die Mitte Graubünden – Allianz dal Center Grischun – Alleanza del Centro Grigioni»?**

**2. Meis Vus d'accord che la PCD Grischun fusiunescha culla PBD Grischun?**

### 2. Recumandaziun dalla giunta dalla PCD Grischun e dalla fracziun PCD

La giunta dalla PCD Grischun ei perschuidada ch'il dretg mument ei cheu per reorganisar il center politic el Grischun e crear las structurass necessarias per saver realisar el futur ina politica dil center plein success. Cunquei recamonda la **giunta dalla PCD Grischun** als commembers da rispunder la damonda davart la midada da num tier «Die Mitte Graubünden – Allianz dal Center Grischun – Alleanza del Centro Grigioni» sco era tala davart la fusiun culla PBD Grischun cun in **GIE**.

La fracziun dil Cussegl grond dalla PCD ei digl avis che la fusiun da PCD e PBD Grischun seigi in pass da muntada per igl avegnir dalla partida mo era dalla fracziun. Per quei motiv recamonda la **fracziun PCD** unanimamein als commembers da rispunder omisduas damondas – la midada da num sco era la fusiun culla PBD – cun in **GIE**.

Ei resta da far attents che la **midada da num** tier «Die Mitte Graubünden – Allianz dal Center Grischun – Alleanza del Centro Grigioni» ei ina **cundiziun** dalla PBD per ina fusiun dalla PCD e PBD Grischun.

### 3. Interpretaziun dils resultats dalla consultaziun dalla basa

La consultaziun dalla basa ei ina interrogaziun dils commembers da partida tier duas damondas centralas pigl avegnir da nossa partida. Ord quels resultats crescha negina validitad giuridica, denton vegnan ils gremis da partida a s'orientar allas decisiuns da maioritad dalla consultaziun.

#### **4. Avis e process dalla consultaziun dalla basa**

Culla spediziun retscheivan ils commembers da partida sper quellas explica-ziuns in attest personal dil dretg da votar sco era las duas cartas da vuschar cullas duas damondas. Las damondas ein tschentadas en tuts treis lungatgs cantunals. Plinavon ein las damondas da rispunder cun in Gie ni cun in Na. Igl attest dil dretg da votar ei da suttascriber dalla persuna cun il dretg da votar. **Mo sche tal ei suttascrets ein las duas cartas da vuschar valeivlas e vegnan dumbradas cun!** Medemamein survegnan ils commembers cun quella spediziun ina pintga cuviarta per las cartas da vuschar sco era ina cuviarta francada per tarmetter las cartas da vuschar al secretariat dalla PCD Grischun **entochen sil pli tard ils 9 d'avrel 2021**. Tala sto cuntener igl attest dil dretg da votar sco era la cuviarta cullas duas cartas da vuschar.

#### **5. Preannunzia: Occurrenza d'informaziun**

Ils **30 da mars 2021 allas 19.00 uras** ha liug in'occurrenza d'informaziun e discussiun per tut ils commembers. Muort la situaziun actuala cullas mesiras da Covid-19 vegn l'occurrenza menada atras online. Il link per separticipar alla conferenza da video sur Zoom vegn publicaus sin nossa pagina digitala [www.cvp-gr.ch](http://www.cvp-gr.ch). Naven dallas 18.30 uras san ins entrar ella conferenza.

#### **6. Avis**

La PBD Grischun meina atras simultanamein ina retscherca cun ses commembers davart las medemas damondas sco la PCD Grischun.

#### **7. Damondas**

En cass da damondas tier la consultaziun dalla basa astgeis Vus bugen sedrizzar al secretariat dalla PCD Grischun ([sekretariat@cvp-gr.ch](mailto:sekretariat@cvp-gr.ch) ni 081 300 04 41). Per ulteriuras damondas stat il president da partida Kevin Brunold era bugen a Vossa disposiziun.

# D Annexa

## 1. Indicaziuns statisticas

	PCD GR	BDP GR	Total
Commembras e commembers	1 777	691	<b>2 468</b>
Partidas regiunalas, circuitalas e localas	26 (6/10/10)	18 (4/13/1)	<b>44</b> (10/23/11)
Partidas giuvnas	1 (supplementar mein PCD Giuvna Surselva)	1	<b>2</b>
Partida cantunala Dunnas	1	–	<b>1</b>
Partida cantunala 60+	1	–	<b>1</b>
Cumminonza da lavur per l'economia e la societad (AWG)	1	–	<b>1</b>
MCommembers dalla Regenza	2	1	<b>3</b>
Commembers dil Cussegl grond	31	20	<b>51</b>
Commembers dalla dertgira cantunala e dalla dertira administrativa	4	1	<b>5</b>
Commembers dil Cussegl dils stans	1	–	<b>1</b>
Commembers dil Cussegl naziunal	1	–	<b>1</b>

tuttas indicaziuns stan mars 2021

## 2. Organs da partida

	PCD GR	PBD GR
Radunonza da delegai	GIE	GIE
Suprastonza da partida	GIE	GIE
Giunta	GIE	GIE
Post da revisiun	GIE	GIE
Fracziun dil Cussegl grond	GIE	GIE
President da partida	Kevin Brunold	Beno Niggli
Vice-presidents da partida	Yvonne Brigger-Vogel Alessandro Della Vedova	Aita Zanetti Christian De Tann
President da fracziun	Dr. Reto Cramer	Gian Michael
Vice-presidents da fracziun	Dr. Carmelia Maissen Tino Schneider	Daniel Buchli
Commembers dalla Regenza	Dr. Mario Cavigelli Marcus Caduff	Dr. Jon Domenic Parolini
Commembers dil Cussegl dils stans	Stefan Engler	–
Commembers dil Cussegl naziunal	Martin Candinas	–

### 3. Resultats d'elecziuns

	PCD GR	PBD GR
Resultats dallas elecziuns dil Cussegl grond 2014 (quota da sezs procentuala)	31 sezs 25.8 %	27 sezs 22.5 %
Resultats dallas elecziuns dil Cussegl grond 2018 (quota da sezs procentuala)	30 sezs 25.0 %	23 sezs 19.2 %
EResultats dallas elecziuns dil Cussegl naziunal 2015 (incl. partidas giuvnas)	16.81 % 1 mandat	14.48 % 1 mandat
Resultats dallas elecziuns dil Cussegl naziunal 2019 (incl. partidas giuvnas)	16.35 % 1 mandat	9.1 % 0 mandats

### 4. Gruppa da lavur PCD/PBD Grischun

PCD Grischun: Kevin Brunold (president da partida, menader da project), Yvonne Brigger-Vogel (vice-presidenta), Alessandro Della Vedova (vice-president), Reto Cramerli (president da fracziun)

PBD Grischun: Martin Bettinaglio (commember dalla giunta, substitut dil menader da project), Beno Niggli (president da partida), Aita Zanetti (vice-presidenta), Gian Michael (president da fracziun)

**CVP Graubünden | PCD Grischun | PDC Grigioni**

CVP Graubünden | Geschäftsstelle  
Bahnhofstrasse 54 | 7302 Landquart  
T: +41 81 300 04 41 | F: +41 81 300 04 45  
sekretariat@cvp-gr.ch | www.cvp-gr.ch